

Sygn. akt I KK 139/22

POSTANOWIENIE

Dnia 18 sierpnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Kołodziejski

na posiedzeniu bez udziału stron

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 18 sierpnia 2022 r.,

sprawy **P. P.**,

wobec którego umorzono postępowanie o czyny z art. 56 § 4 k.k.s. oraz art. 77 § 3 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s.

z powodu kasacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego – Naczelnika Urzędu Skarbowego w G.

od wyroku Sądu Okręgowego w P.

z dnia 10 sierpnia 2021 r., sygn. akt IV Ka [...],

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w G.

z dnia 12 lutego 2021 r., sygn. akt II K [...],

na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. i art. 167a k.k.s. *a contrario*,

p o s t a n o w i ł :

1. **pozostawić kasację bez rozpoznania;**
2. **kosztami postępowania kasacyjnego obciążyć Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

P. P. został oskarżony o to, że:

- I. w G., w dniu 1 lutego 2016 r., pełniąc funkcję członka zarządu „T. [...]” sp. z o.o. z siedzibą w G., będąc odpowiedzialnym za złożenie Prezydentowi Miasta G. deklaracji na podatek od nieruchomości na rok 2016 dot.

nieruchomości położonej w G. przy ulicy P., naruszył art. 6 ust. 9 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1785 ze zm.) bowiem uchylając się od opodatkowania w podatku od nieruchomości na rok 2016 w ustawowym terminie do 31 stycznia 2016 r. nie złożył tej deklaracji i uszczuplił ten podatek na rok 2016 w kwocie 15.931 zł, tj. o przestępstwo skarbowe z art. 54 § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s.;

II. w G., w dniu 31 stycznia 2017 r., pełniąc funkcję członka zarządu „T. [...]” sp. z o.o. z siedzibą w G., będąc odpowiedzialnym za złożenie Prezydentowi Miasta G. deklaracji na podatek od nieruchomości na rok 2017 dot. nieruchomości położonej w G. przy ulicy P., naruszył art. 6 ust. 9 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1785 ze zm.) bowiem uchylając się od opodatkowania w podatku od nieruchomości na rok 2017 w ustawowym terminie do 31 stycznia 2017 r. nie złożył tej deklaracji i uszczuplił ten podatek na rok 2017 w kwocie 15.931 zł, popełniając w ten sposób drugie przestępstwo skarbowe zanim zapadł pierwszy wyrok, a popełniony czyn wyczerpuje znamiona przestępstwa skarbowego opisanego w punkcie pierwszym przedmiotowego postanowienia i odstępy czasu pomiędzy opisanymi czynami nie są długie, tj. o przestępstwo skarbowe z art. 54 § 2 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s.;

III. w G., działając czynem ciągłym w okresie od 20 lutego 2015 r. do 20 stycznia 2016 r., pełniąc funkcję członka zarządu „T. [...]” sp. z o.o. z siedzibą w G., będąc odpowiedzialnym za pobieranie i terminowe wpłacanie pobranych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych z deklaracji PIT-4R za rok 2015, naruszył art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 361) bowiem jako płatnik podatku dochodowego od osób fizycznych nie przekazywał pobranych zaliczek na ten podatek, w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczki, na rachunek Urzędu Skarbowego w G. za kolejne miesiące od stycznia do grudnia 2015 r. w łącznej wysokości 3.209 zł,

tj. o wykroczenie skarbowe z art. 77 § 3 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s.

Sąd Rejonowy w G. wyrokiem z dnia 12 lutego 2021 r., sygn. akt II K [...] uznał, że czyny I. i II. stanowią wykroczenia skarbowe z art. 56 § 4 k.k.s. i postępowanie w tym zakresie umorzył na podstawie art. 51 § 1 i 2 k.k.s. i art. 44 § 3 k.k.s. w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. z uwagi na przedawnienie karalności. Na tej samej podstawie i z tej samej przyczyny umorzone zostało postępowanie w zakresie czynu III. zarzucanego P. P. .

Po rozpoznaniu apelacji prokuratora i Naczelnika Urzędu Skarbowego w G., Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z dnia 10 sierpnia 2021 r., sygn. akt IV Ka [...] utrzymał w mocy zaskarżony wyrok Sądu I instancji.

Od orzeczenia Sądu II instancji, kasację wywiódł oskarżyciel publiczny – Naczelnik Urzędu Skarbowego w G., który na podstawie art. 519 k.p.k., art. 520 § 1 i 2 k.p.k., art. 526 § 2 k.p.k. w zw. art. 122 § 1 pkt 1 k.k.s. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. w zw. z art. 157 § 2 k.k.s. w zw. z art. 165 k.k.s. zaskarżył ww. wyrok Sądu odwoławczego na niekorzyść oskarżonego P. P. w zakresie przestępstwa skarbowego z art. 54 § 2 k.k.s w zw. z art. 9 § 3 k.k.s oraz przestępstwa skarbowego z art. 54 § 2 k.k.s w zw. z art. 37 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s., zarzucając mu:

- rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, tj. art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k., art. 242 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., polegające na przeprowadzeniu wadliwej kontroli odwoławczej poprzez dowolną i wybiórczą ocenę dowodów, co doprowadziło do utrzymania wyroku Sądu I instancji uznającego, że P. P. dopuścił się dwóch wykroczeń skarbowych z art. 56 § 4 k.k.s., zamiast przestępstw skarbowych z art. 54 § 2 k.k.s w zw. z art. 9 § 3 k.k.s oraz art. 54 § 2 k.k.s w zw. z art. 37 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s., a w konsekwencji umorzenia postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s.,

- rażącą obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 54 § 2 k.k.s. w zw. z art. 1 § 1 i § 4 k.k.s. w zw. z art. 4 § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s. w zw. z art. 53 § 26 i § 27 k.k.s., która miała istotny wpływ na treść orzeczenia poprzez ich

niezastosowanie i uznanie, że P. P. nie popełnił zarzucanego mu przestępstwa skarbowego opisanego w punkcie I.,

- rażącą obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 54 § 2 k.k.s. w zw. z art. 1 § 1 i § 4 k.k.s. w zw. z art. 4 § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s. w zw. z art. 53 § 26 i § 27 k.k.s., która miała istotny wpływ na treść orzeczenia poprzez ich niezastosowanie i uznanie, że P. P. nie popełnił zarzucanego mu przestępstwa skarbowego opisanego w punkcie II.,

- rażącą obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 56 § 4 k.k.s., który miał istotny wpływ na treść orzeczenia poprzez jego zastosowanie i uznanie, że P. P. nie popełnił zarzucanych mu przestępstw skarbowych wskazanych w punktach I. i II. oraz utrzymanie w mocy wyroku Sądu I instancji umarzającego postępowanie na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s.

W konsekwencji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 10 sierpnia 2021 r., sygn. akt IV Ka [...] i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Na przedmiotową kasację odpowiedź złożył prokurator Prokuratury Okręgowej w P., wnosząc o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wniesiona kasacja jest niedopuszczalna z mocy prawa i jako taka podlegała pozostawieniu bez rozpoznania.

Zgodnie z art. 113 § 1 k.k.s. w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu postępowania karnego, jeżeli przepisy kodeksu karnego skarbowego nie stanowią inaczej. W odniesieniu do kasacji takim przepisem modyfikującym ogólne zasady określone w rozdziale 55 kodeksu postępowania karnego jest m.in. art. 167a k.k.s. Stanowi on, że kasację w sprawie o wykroczenie skarbowe może wnieść wyłącznie Prokurator Generalny i Rzecznik Praw Obywatelskich. W odniesieniu do tych czynów nie będzie miał zatem zastosowania art. 520 § 1 k.p.k. Strona będzie więc uprawniona do wywiedzenia kasacji wyłącznie w sprawach o przestępstwa skarbowe, natomiast w sprawach o wykroczenia skarbowe taka kompetencja została zastrzeżona wyłącznie dla wskazanych wyżej podmiotów kwalifikowanych. Powyższe

ograniczenie podmiotowo-przedmiotowe wynika z dostrzeżenia przez ustawodawcę stosunkowo niewielkiej wagi tych spraw, całkowicie nieadekwatnej do rangi tego nadzwyczajnego środka odwoławczego.

Pojęcie „sprawy o wykroczenie skarbowe”, o którym mowa w art. 167a zd. pierwsze k.k.s. dotyczy nie tylko sytuacji, gdy postępowanie od początku toczyło się w sprawie o wykroczenie skarbowe i tak zostało zakończone, lecz także obejmuje taki układ procesowy, w którym akt oskarżenia skierowano wprawdzie o przestępstwo skarbowe, lecz oskarżony ostatecznie został skazany lub umorzono wobec niego postępowanie o wykroczenie skarbowe. Kluczowym jest zatem wynik postępowania, tj. wydanie orzeczenia uznającego popełniony czyn za przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe. Należy zauważyć, że analogicznie pojęcie „sprawy o wykroczenie” rozumiane jest na gruncie art. 110 § 1 k.p.w., na co wskazuje analiza orzecznictwa Sądu Najwyższego w tym przedmiocie (zob. m.in. postanowienie SN z dnia 23 października 2003 r., IV KK 94/03, LEX nr 83428; postanowienie SN z dnia 15 kwietnia 2010 r., III KZ 29/10, LEX nr 583869; postanowienie SN z dnia 10 grudnia 2015 r., III KK 410/15, LEX nr 2000282; postanowienie SN z dnia 20 kwietnia 2021 r., II KZ 7/21, LEX nr 3229379).

Z taką też sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Sąd *a quo* uznał, iż zachowanie P. P. odnoszące się do dwóch pierwszych zarzucanych mu czynów, tj. przestępstw skarbowych, nie wypełniło znamion przewidzianych dyspozycją art. 54 § 2 k.k.s., w konsekwencji czego, w ramach zarzucanych mu czynów, można było przyjąć, że wyczerpują one jedynie znamiona wykroczeń skarbowych stypizowanych w art. 56 § 4 k.k.s. Jednakże z uwagi na ustanie okresu karalności względem wszystkich czynów, tj. trzech wykroczeń skarbowych stypizowanych w art. 56 § 4 k.k.s. oraz art. 77 § 3 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s., Sąd I instancji umorzył postępowanie. Sąd *ad quem* powyższe rozstrzygnięcie utrzymał w mocy. Zatem przedmiotowe postępowanie zostało prawomocnie zakończone o wykroczenie skarbowe. Ten fakt determinuje niedopuszczalność z mocy ustawy kasacji wywiedzionej przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w G. w świetle art. 167a k.k.s.

Mając na względzie powyższe, przytaczanie i rozpoznawanie zarzutów podniesionych w kasacji oskarżyciela publicznego – Naczelnika Urzędu

Skarbowego w G. pozostawało w niniejszej sprawie irrelewantne, bowiem kasacja jest niedopuszczalna z mocy ustawy, co zgodnie z art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. i art. 167a k.k.s. *a contrario* skutkowało pozostawieniem jej bez rozpoznania.

Na podstawie art. 637a k.p.k. w zw. z art. 637 § 1 k.p.k. i art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. Sąd Najwyższy rozstrzygnął o kosztach procesu, obciążając nimi Skarb Państwa.

[as]